

CARTOON USE FOR TEACHING TURKISH TO FOREIGNERS
YABANCILARA TÜRKÇE ÖĞRETİMİNDE ÇİZGİ FİLM KULLANIMI ¹

Necmi AYTAN² & Hayrettin TUNÇEL³

ABSTRACT

The aim of the research is to determine how the use of cartoons in a functional direction impacts on students' achievement in teaching Turkish as a foreign language. One group post-test model is designed to be used in qualitative research. The sample group of the research consists of 15 participants who study Turkish at A1-elementary level as a foreign language at TOMER in Antalya International University. In the study for the purpose of collecting data question paper which contains the questions about the cartoon named 'Oscar in the Desserts' was used. Participants have watched short animated film called 'Oscar in the Desserts' twice. From watched visual to the screen photos which are belong to place questions asked were transferred to Power Point. Participants saw photos related to each sentence with a reminder function in the Power Point screen. In the result of this study it has been shown that the Turkish language teaching to the foreigners right visual materials such as cartoons are found useful when used functional in accordance with the age and level. In teaching Turkish as a foreign language courses; cartoons and other visuals have been found to provide a better understanding of the class they help to have an enjoyable lesson.

Key Words: Teaching Turkish to Foreigns, cartoon.

ÖZET

Araştırmanın amacı, yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde çizgi filmlerin işlevsel olarak kullanımının öğrenci başarısına etkisinin ne yönde olduğunun tespit edilmesidir. Nitel olarak tasarlanan araştırmada *tek grup son test modeli* kullanılmıştır. Araştırmanın örneklem grubunu Uluslararası Antalya Üniversitesi TÖMER'de yabancı dil olarak Türkçe A1-başlangıç düzeyinde öğrenim görmekte olan 15 kursiyer oluşturmaktadır. Çalışmada veri toplamak amacıyla Oskar Çöllerde adlı çizgi film ile ilgili soruların yer aldığı soru kâğıdı kullanılmıştır. Katılımcılar Oskar Çöllerde adlı kısa çizgi filmi iki kez seyretmişlerdir. Seyredilen görselden soru sorulan yere ait ekran fotoğrafları Power Point'e aktarılmıştır. Katılımcılar her bir cümle ile ilgili hatırlatıcı işleve sahip fotoğrafları Power Point ekranında görmüşlerdir. Çalışma sonucunda yabancılara Türkçe öğretiminde çizgi film gibi doğru görsel materyallerin yaşa ve seviyeye uygun bir biçimde kullanıldığı zaman işlevsel-yararlı oldukları görülmüştür. Çizgi filmlerin ve diğer görsellerin yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde dersin zevkli geçmesine yardımcı olduğu; dersin daha iyi anlaşılmasını sağladığı tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Yabancılara Türkçe Öğretimi, çizgi film.

¹ Bu çalışma Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi tarafından düzenlenen "1. Uluslararası Dil Eğitimi ve Öğretimi Sempozyumu'nda" sözlü bildiri olarak sunulmuştur

² Öğr. Gör. Dr., Süleyman Demirel Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Türkçe Eğitimi, necmiaytan@sdu.edu.tr

³ Dr., Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, Rektörlük Türk Dili Bölümü, hayrettin_tuncel@hotmail.com

1. GİRİŞ

Yabancılara Türkçe öğretiminde (YTÖ) son yıllarda hızlı bir gelişme kaydedilmektedir. Bu gelişmenin altında dünyadaki küreselleşme durumunun payı büyüktür. Teknolojik gelişmeler ve bu gelişmeler ışığında dünyanın bir köy hâline gelmesi, önceden ulaşılması zor olan bilgiye insanların anında ulaşılabilmesi ve meydana gelen olaylar ile insan hareketliliğinden haberdar olması, eğitim ve öğretimde ülkeler arası değişim programlarının yaygınlaşması, dil öğretiminin önemli hale gelmesini ve yaygınlaşmasını sağlamıştır. Dil öğretiminde bütün bu gelişmelerin, dilin kısa sürede öğrenilmesi noktasında görsel araçlar ve materyallerin önemini de beraberinde getirdiği görülmektedir.

Dil öğretiminde önemli kaynaklardan biri de dil öğretimi sürecinin aktarılması noktasında büyük payı olan materyal kullanımınıdır. Özellikle (okuma, dinleme, konuşma, yazma) görsel, işitsel ve etkileşimli ders araçlarının hazırlanması dil öğretimi açısından faydalı olmaktadır (Duru, 2002). Görsel araçlar ve materyaller dil öğretiminde yaygın kullanılan öğretici tekniklerden biri olmakla birlikte, bu araçlar ve materyallerin kolay ulaşılabilir olması da önemli olmaktadır. Yalın'a (1999) göre, görsel araçlar ve materyallerin belli başlı kullanım amaçları bulunmaktadır. Görsel araçlar ve materyallerin;

- Dil öğretirken bir noktayı vurgulama
- Dil öğretme esnasında dilin bazı durumlarını açıklığa kavuşturma
- Zihinsel bazı tasarımları görselleştirme
- Anlatılan iletileri destekleme
- Dil öğrenen katılımcıların dikkatini çekme
- Ortaya konan sayısal verileri anlaşılır kılama
- Dil ile ilgili kavramları açıklama
- Öğretim sürecinde önemli noktaları vurgulama
- Kıyas ve karşılaştırmalar yapma

gibi amaçları, dil öğretiminde hedeflenen bazı amaçlardandır. Yabancılara Türkçe öğretiminde önemli bir yeri olan görsel araçlar ve materyaller, özellikle dil öğretiminde birçok açıdan fayda sağlamaktadır. Soyut durumların ve içeriğin somutlaştırılmasında, her öğrencinin anlama durumları dikkate alındığında anlama yönünden eksiklikleri olanların tekrar için bu materyalleri yeniden kullanabilmesinde, zamandan tasarruf etmede, derslere ilginin artırılmasında bu araç ve materyallerin önemli bir yer tuttuğu görülmektedir (İzci, 2006).

Yabancılara Türkçe öğretiminde, görsel araç ve materyal seçiminde katılımcıların düzeylerine uygun materyal kullanılması dil öğretiminde verimlilik açısından dikkat edilmesi gereken durumlardandır. Seçilen bu araçlar ve materyaller; kitaplar, gerçek eşyalar, nesnelere ve modeller, fotoğraflar, resimler, şekiller, grafikler, sunular, işitsel araçlar ve materyaller, televizyon, video, film, çizgi film, kamera, cep telefonu ve bilgisayar gibi dil öğretiminde ve öğreniminde önemli araç ve gereçlerden oluşmaktadır.

Katılımcıların dil gelişiminde, bütün bu araçlar ve materyallerin içinde görsel materyallerden biri olan video ve çizgi filimler, dil öğrenenlerin anlama ve yazma becerilerinin geliştirilmesi açısından dil öğretiminde fayda sağlayan materyallerdendir. Odabaşı ve Gürcan- Namlu'ya (1998) göre, görselliğin dil öğretiminde; ortaya konan içeriğin yer, hız ve zaman açısından faydası önemli olmaktadır. Dil öğretiminde görsellerin katılımcıların önüne konulması ve içeriğin sınıf ortamına taşınması dil öğretimini hızlandıran tekniklerdendir. Geçmişte öğrenilen ile gelecekte öğrenilecek bilgiler arasında bağlantının sağlanması, araştırma ve okumaya teşvikin artırılması, öğrenmede odaklanmanın sağlanması, çoklu bakış açısıyla değerlendirmelerin sınıf içinde yapılması, dil öğretiminde hareketliliğin, ses ve sözlerin duygulara aynı anda hitap etmesi gibi faydalarının olması dili öğrenmede materyal içeriklerinin önemini göstermektedir. Dil öğretiminde materyallerin içerikleri kadar dil öğretilecek katılımcıların da dil düzeyleri dikkate alınarak öğretimin yapılması gerekli olmaktadır.

Dil Düzeyleri

Görsel araç ve materyallerin yabancı lara Türkçe öğretiminde, katılımcıların dil düzeylerinin dikkate alınması, dil öğretiminin daha verimli olmasını sağlamaktadır. Günümüz Avrupa standartları açısından kabul edilen dil düzeyleri (seviyeleri) altı şekilde ele alınmaktadır. Bunlar, A1, A2, B1, B2, C1 ve C2 düzeyleridir. Bu düzeylerin içeriğinin katılımcıların dil düzeyleri ve hazırlanmış programlarla şekillendirildiği görülmektedir (Yıldız ve Tunçel, 2014). A1 ve A2 düzeyleri aynı zamanda Temel Düzey diye de adlandırılmaktadır. Birol ve Özbay (2013), bu düzeyi tanımlarken "Dile giriş, başlangıç ya da dili keşif, keşfetme" olarak adlandırmışlardır. Ara Düzey diye de adlandırılan bir diğer düzey de B1, B2 düzeyleridir. Ara düzeyde temel düzeye göre dili öğrenenin öğrendiği dile hâkim olmaya başladığı görülmekte, hedef dille olan iletişimin kurulabildiği anlaşılmaktadır (Demir, 2013). Yabancı lara Türkçe öğretiminde bir dile büyük oranda hâkim olma ve hedef dille düşünebilme düzeyine de İleri Düzey ya da C1 ve C2 düzeyleri denilmektedir. Yabancı lara Türkçe öğretiminde ele alınan dil düzeyleri Tablo 1'de gösterilmiştir.

Tablo 1. Avrupa Diller İçin Avrupa Ortak Başvuru Metnine Göre Dil Düzeyleri

<p>C2 DÜZEYİ</p> <p>Düşüncelerini doğru olarak anlatabilecek, anlam bulanıklığını ayırt edip eleyecek üst düzeyde geniş kapsamlı ve güvenilir bir dil kullanabilir. Söylemek istediğini herhangi bir şekilde kısıtlamadan anlatır.</p>
<p>C1 DÜZEYİ</p> <p>Söylemek istediğini sınırlamaksızın kendini açıkça ifade etmek için geniş bir dil dizisi arasından en uygun düzenlemeyi seçebilir.</p>

B2 DÜZEYİ

Söylemek istediğini çok fazla sınırlamaksızın kendini açıkça ifade edebilir. Fazla sözcük aramadan, bazı bileşik tümce yapılarını kullanarak anlaşılır betimlemeler yapabilmeye, görüşünü açıklayabilmeye, tartışma geliştirebilmeye yetecek düzeyde dil bilgisine sahiptir.

B1 DÜZEYİ

Önceden kestirilemeyen durumları betimlemeye, bir fikrin ya da sorunun ana noktasını kabul edilir bir doğrulukla açıklama ve müzik ve film gibi soyut ya da kültürel konularda düşüncesini ifade etmek için yeterli dil düzeyine sahiptir. Aile, hobiler, ilgi alanları, iş, seyahat ve günlük olaylar gibi konularda yeterli sözvarlığına sahip, ancak tereddütlü ve dolambaçlı anlatımlara başvuran dil düzeyine sahiptir, ancak sözcüksel sınırlılıkları yineleme ve hatta düzenlemede güçlük yaratır.

A2 DÜZEYİ

İçeriği sezilebilen günlük olaylarla başa çıkmasını sağlayacak temel düzeyde dil bilgisine sahiptir. Yine de genellikle iletiyi oluştururken durup sözcük aramak zorunda kalacaktır. Kişisel ayrıntılar, günlük rutin, istek ve gereksinimler, bilgi sorma gibi somut gereksinimleri gidermek için kısa, günlük ifadeler üretebilir. Temel tümce yapılarını kullanabilir, kendileriyle, yaptıklarıyla ve sahip olduklarıyla ilgili ezberlenmiş yapılar, sözcükler ve formüllerle iletişim kurabilir. Kestirilebilir yaşamsal durumları içeren ezberlenmiş kısa söz dağarcığına sahiptir; alışılmadık durumlarda sıkça iletişim bozuklukları ve yanlış anlamalar olur.

A1 DÜZEYİ

Kişisel ayrıntılar ve somut gereksinimlerle ilgili çok basit bir temel ifade dizisine sahiptir.

Milli Eğitim Bakanlığı Yayınları, "Avrupa Diller İçin Avrupa Ortak Başvuru Metni, Öğrenme-Öğretme-Değerlendirme", http://abdigm.meb.gov.tr/eski_site/uaorgutler/AK/cefr_Turkce.pdf

A1, A2, B1, B2, C1 ve C2 gibi dil düzeylerinin yabancılara Türkçe öğretiminde katılımcılara fayda sağlaması, iyi bir programın uygulanmasıyla mümkün olabilmektedir. Genel olarak dil düzeyleri dikkate alındığında, dil öğretimi bu düzeylere göre yapılmakta ve düzeye göre de materyaller uygulanmaktadır. Dil öğretiminde katılımcıların Türkçe bilirlik düzeyleri, seviye sorularıyla ve genel becerileri ölçen araçlarla tespit edilmeli ve seviyeye göre bir programa tâbi tutulmaları gerekmektedir. Katılımcılara seviyelerine uygun kitaplar, fotoğraf, şekil, modeller vs. materyallerin sunulması gerekmektedir (Yıldız ve Tunçel, 2014). Sunulan bu materyaller içinde görsel materyaller önemli bir yer tutmaktadır.

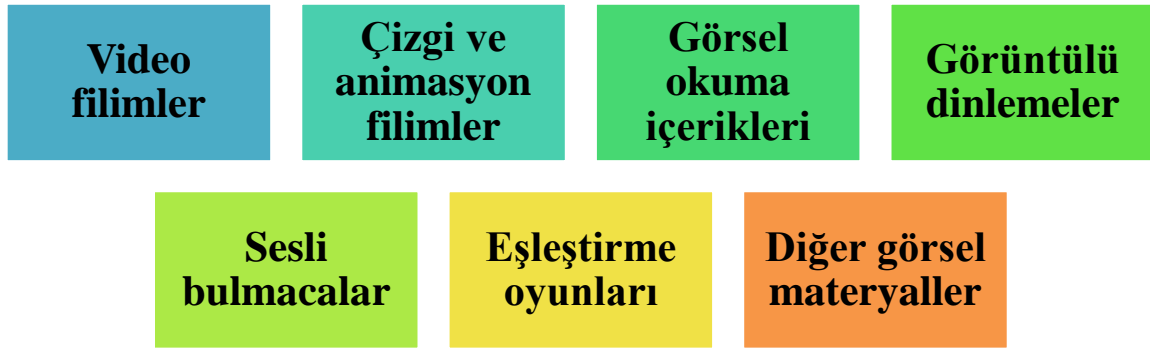
Görsel materyaller

Yabancılara Türkçe öğretiminde öğrencilerin dili öğrenmelerinde görsel materyallerin daha etkili olduğu yapılan araştırmalarda dile getirilmiştir (Kırbaş, 2010). Texas Üniversitesi'nde yapılan bir araştırmada insanların bilgiyi hatırlama oranları incelendiğinde insanların

okuduklarının %10' unu, işittiklerinin %20'sini, gördüklerinin %30'unu, görüp işittiklerinin %50' sini, söylediklerinin %70' ini, yapıp söylediklerinin %90'ını hatırladıkları görülmüştür. Araştırmanın sonucuna göre görsel ve işitsel içeriklerin akılda daha çok kaldığı anlaşılmaktadır.

Dil öğretiminde görsel materyallerin basit ve anlaşılır olması gerekmektedir. Bu materyaller katılımcıların yaratıcılık yönüne ve dil seviyelerine göre, öğrenilen dilin kültürüne yönelik içeriklerle zenginleştirilmelidir. Görsel unsurlarla desteklenen dil öğretiminin aynı zamanda dil öğrenme motivasyonunu artırdığı da söylenebilmektedir (Wessel, 2010).

Çağımızda, yabancı lara Türkçe öğretiminde kullanılan görsel materyaller daha çok interaktif destekli içeriklerle verimli hâle getirilmektedir. Bu materyallerle ilgili örnekler Şekil 1'de sunulmuştur.

Şekil 1. Yabancı lara Türkçe Öğretiminde Kullanılan Görsel Materyal Örnekleri

Dil öğretiminde önemli görsel materyallerden biri de animasyon ve çizgi filimlerdir. Çizgi filimler, katılımcılara dinleme ve konuşma becerilerini kazandırmada ilgi çekici ve eğlendirici bir görsel içerik sunmaktadır. Seviyeye göre seçilen sözlü-sözsüz çizgi filimler yabancı lara Türkçe öğretiminde etkili olmaktadır. San'a (2002) göre, senaryolu videolar ve çizgi filimler, içerisinde konuşulan dilin doğallığını yansıtmaya yönünden önemli görsel araçlardır. Dil öğretiminde kullanılan video içerikleri katılımcıların özellikle duyma ve görme duyularına hitap etmesiyle dilin kavranırlığını artırmaktadır.

Çizgi filimler ve animasyonlar, öğrenilen dilin anlaşılabilirliğini sağlamakta, dil bütünlüğünün (dil bilgisi, diyalog, anlama vs.) oluşmasında önemli yer tutmaktadır. Katılımcıların teoride görmüş oldukları dilin bir kurgu içerisinde, gerçek yaşamda nasıl kullanıldığını görmeleri, öğrendikleri dilin yapısını kavrama adına faydalı olmaktadır. Katılımcılar, öğrendikleri dili çizgi filimler sayesinde daha pratik, sürekli ve kalıcı olarak öğrenebilmektedirler (Arslan ve Adem, 2010). Katılımcılara izlettirilecek video içeriğinin katılımcıların temel, orta ve ileri seviyelerine göre hazırlanması, izlettirilecek görsel içeriğin aynı zamanda katılımcılara uygun

bir ortamda izlettirilmesi, görsel içeriğin öğrenilen dilin kültürüne ve ahlaki gerekliliklerine uyum olması gibi durumlar dikkate alınmalıdır.

Problem Cümlesi

Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde çizgi filmlerin işlevsel olarak kullanımının öğrenci başarısına etkisi ne yöndedir?

Alt Problem Cümleleri

Problem cümlesine bağlı olarak cevap aranacak alt problem cümleleri aşağıda verilmiştir.

- Katılımcılar seyrettikleri görseldeki durumları ifade eden cümleleri, doğru kelimeleri seçerek uygun biçimde tamamlayabilmekte midirler?
- Katılımcılar seyrettikleri görseldeki durumları ifade eden cümleleri, doğru fiilleri seçerek uygun biçimde tamamlayabilmekte midirler?

2. YÖNTEM

Araştırmada kullanılan model, evren, örneklem, veri toplama teknikleri ve veri analizi hakkında bilgi verilecektir.

Araştırmanın Modeli

Nitel bir çalışma olarak tasarlanan araştırmada deneme öncesi modeller içerisinde yer alan *tek grup son test modeli* kullanılmıştır. Karasar (2012) tek grup son test modelleri; gelişigüzel tek gruba bağımsız değişkenin uygulanmasına ve etkinin bağımlı değişken üzerinde ölçülmesine dayanır. Araştırmada gelişigüzel olarak seçilmiş A1 seviye grubu katılımcılarına bağımsız değişken (çizgi film) uygulanmış ve etkinin bağımlı değişken (sınav başarısı) üzerindeki etkisi incelenmiştir.

Evren ve Çalışma Grubu

Çalışmanın evrenini Uluslararası Antalya Üniversitesi TÖMER'de yabancı dil olarak Türkçe öğrenen 97 kursiyer oluşturmaktadır. Kursiyerlerin tamamı A1 veya A2 seviye Türkçe kursları almaktadırlar. Araştırmanın örneklem grubu A1-başlangıç düzeyinde öğrenim görmekte olan kursiyerlerden oluşmaktadır. Örneklem grubu, *oranlı küme örnekleme* yöntemi ile seçilmişlerdir. Karasar'a (2012) göre oranlı küme örnekleme yönteminde evrendeki tüm alt kümeler eşit seçilme şansına sahiptirler. Evren, öncelikle araştırma açısından önemli görülen bir değişkene göre alt kümelere ayrılır ve bu kümelere birisi araştırmacı tarafından örneklem olarak belirlenir. Araştırma, başlangıç seviyesi A1 öğrencilerin düzeyinde gerçekleştirildiği için kursiyerler arasından A1 düzeyinde kurs görmekte olanlar araştırmanın örneklem grubu olarak tespit edilmişlerdir.

Tablo 2: Çalışmanın Örneklem Grubunu Oluşturan Kursiyerlerin Cinsiyete Göre Dağılımı

Cinsiyet	Frekans	Yüzde
Kadın	10	66,7
Erkek	5	33,3
Toplam	15	100

Tablo 2'de örneklem grubunun cinsiyete göre dağılımlarına yer verilmiştir. Katılımcıların %66,7'si (10 katılımcı) kadındır; %33,3'ü (5 katılımcı) ise erkektir.

Tablo 3: Çalışmanın Örneklem Grubunu Oluşturan Kursiyelerin Yaşa Göre Dağılımı

Yaş	Frekans	Yüzde
15-17	1	6,7
18-20	10	66,7
20 üzeri	4	26,7
Toplam	15	100

Tablo 3'te örneklem grubunun yaşlarına göre dağılımlarına yer verilmiştir. Katılımcıların %6,7'si (1 katılımcı) 15-17 yaş aralığında; %66,6'sı (10 katılımcı) 18-20 yaş aralığında ve %26,7'si (4 katılımcı) ise 20 ve üzeri yaş aralığında bulunmaktadır.

Veri Toplama Araçları

Çalışmada veri toplamak amacıyla Oskar Çöllerde adlı çizgi film ile ilgili soruların yer aldığı soru kâğıdı kullanılmıştır. Sorular konu uzmanı araştırmacılar tarafından görsel materyale uygun olarak hazırlanmıştır. Hazırlanan sorulara; bir dil uzmanı ve bir TÖMER okutmanı olmak üzere iki farklı uzmanın görüşü alındıktan sonra son hali verilmiştir. Sorular iki bölümden oluşmaktadır. Her iki bölümde de onar cümle bulunmaktadır (Bkz: Ek 1). Bölüm birde katılımcılar yazılı cümleleri seyrettikleri görsel materyali göz önünde bulundurarak uygun kelimelerle tamamlayacaklardır.

Örnek: Oskar bir kayanın *altında/üstünde* uzanıyor.

İkinci bölümde katılımcılar cümleleri yine seyrettikleri görsele göre uygun fiillerle tamamlayacaklardır.

Örnek: O, Oskar'ı boğazından *saklıyor/tutuyor*.

Katılımcılar Oskar Çöllerde adlı kısa çizgi filmi iki kez seyretmişlerdir. Çizgi filmin seyredilen kısmı 3 dakika 33 saniyedir. Seyredilen görselden soru sorulan yere ait ekran fotoğrafları Power Point'e aktarılmıştır. Katılımcılar her bir cümle ile ilgili hatırlatıcı işleve sahip fotoğrafları Power Point ekranında görmüşlerdir. Her sorunun kaçınıcı Power Point resmine ait olduğu soruların karşısına yazılmıştır.

Örnek: Onlar çok yorgun *görüyorlar/görünüyorlar*. (resim 2)

Tablo 4: Soruların Dağılımları ve Puanlama

Soru Türü	Toplam	Puanlama	Yüzde
Doğru kelime seçme	10	5 (her soru)	50
Doğru fiil seçme	10	5 (her soru)	50

Tablo 4'te veri toplamak amacıyla kullanılan soru kâğıdında yer alan soruların adetleri, puan değerleri ve yüzdelik dağılımları yer almaktadır. Tabloda da görüldüğü gibi toplam 20 soru bulunmaktadır. Değerlendirme 100 puan üzerinden gerçekleştirilmiştir.

Veri Analizi

Örneklem grubuna araştırmacı tarafından iki ders saati boyunca şimdiki zaman konusu ders anlatımı gerçekleştirilmiştir. Ders anlatımlarından sonra örneklem grubu ile Oskar Çöllerde adlı çizgi film serisinin 4. bölümüne ait üç dakika otuz üç saniyelik görüntüsü iki kez seyredilmiştir. Daha sonra katılımcılara seyrettikleri çizgi filme ait cümleler içeren uygulama kâğıdı dağıtılmıştır. Katılımcılar her bir cümleye ilişkin çizgi filmde alınmış olan resimleri Power Point sunusu içerisinde görerek soruları cevaplamışlardır.

Sınav kâğıtları örneklem grubuna uygulandıktan sonra araştırmacı tarafından puanlanmıştır. Puanlanan sınav kâğıtları daha sonra diğer araştırmacı tarafından kontrol edilmiştir. Katılımcıların kişisel bilgileri, puanları ve sorulara verdikleri cevaplar SPSS (Statistic Program for Social Sciences) programına aktarılmıştır. Tüm değişkenlere ait yüzdeler ve diğer istatistiksel verilere çapraz tablo (crosstab) kullanılarak ulaşılmıştır.

3. BULGULAR VE YORUMLAR

Birinci Alt Probleme İlişkin Bulgular

Araştırmanın birinci alt problemi olan *katılımcılar seyrettikleri görseldeki durumları ifade eden cümleleri, doğru kelimeleri seçerek uygun biçimde tamamlayabilmekte midirler*, sorusuna ilişkin bulgulara tablo 5'te yer verilmiştir.

Tablo 5: Katılımcıların Bölüm 1'e Ait Cevaplarına İlişkin İstatistiksel Veriler

Sorular	Doğru	%	Yanlış	%
Soru 1	15	100	-	-
Soru 2	15	100	-	-
Soru 3	14	93,3	1	6,7
Soru 4	15	100	-	-
Soru 5	14	93,3	1	6,7
Soru 6	14	93,3	1	6,7
Soru 7	14	93,3	1	6,7
Soru 8a	15	100	-	-
Soru 8b	14	93,3	1	6,7
Soru 8c	14	93,3	1	6,7
Soru 8d	14	93,3	1	6,7
Soru 9a	14	93,3	1	6,7
Soru 9b	14	93,3	1	6,7
Ortalama	186		9	

Tablo 5'te bölüm 1'e ait cevapların doğru-yanlış istatistikleri görülmektedir. Katılımcılar bölüm 1'de yer alan sorulara toplam 186 doğru; 9 yanlış cevap vermişlerdir.

İkinci Alt Probleme İlişkin Bulgular

Araştırmanın ikinci alt problemi olan *katılımcılar seyrettikleri görseldeki durumları ifade eden cümleleri, doğru fiilleri seçerek uygun biçimde tamamlayabilmekte midirler*, sorusuna ilişkin bulgulara tablo 6'da yer verilmiştir.

Tablo 6: Katılımcıların Bölüm 2'ye Ait Cevaplarına İlişkin İstatistiksel Veriler

Sorular	Doğru	%	Yanlış	%
Soru 1	15	100	-	-
Soru 2	12	80	3	20
Soru 3	14	93,3	1	6,7
Soru 4	13	86,7	2	13,3
Soru 5	14	93,3	1	6,7
Soru 6	15	100	-	-
Soru 7	14	93,3	1	6,7
Soru 8	15	100	-	-
Soru 9	15	100	-	-
Soru 10	15	100	-	-
Ortalama	142		8	

Tablo 6'da bölüm 1'e ait cevapların doğru-yanlış istatistikleri görülmektedir. Katılımcılar bölüm 2'de yer alan sorulara toplam 142 doğru; 8 yanlış cevap vermişlerdir.

4. SONUÇ

Çalışma, yabancılar Türkçe öğretiminde çizgi filmlerin işlevsel olarak kullanımına yönelik gerçekleştirilmiştir. Çalışma sonuçlarına göre katılımcıların seyrettikleri çizgi film ile ilgili olarak doğru kelimeyi seçerek cümleleri en doğru şekilde tamamlamaya yönelik sorularda başarılı oldukları görülmektedir. Katılımcılar ilgili bölümdeki sorulara 186 doğru cevap verirken sadece 9 yanlış cevap vermişlerdir. Aynı şekilde katılımcıların seyrettikleri çizgi filme göre doğru fiilleri seçerek tamamlamaları gereken sorularda da başarı gösterdikleri tespit edilmiştir. Katılımcılar ilgili sorulara toplam 142 doğru cevap verirken; sadece 8 yanlış cevap vermişlerdir. Katılımcılar görsel materyal ile yazılı metin arasında yüksek oranda doğru ve başarılı bir şekilde bağ kurabilmişlerdir.

Bu sonuçlardan hareketle yabancılar Türkçe öğretiminde çizgi film gibi doğru görsel materyallerin yaşa ve seviyeye uygun bir biçimde kullanıldığı zaman işlevsel oldukları söylenebilir. Çizgi filmler ve diğer görseller yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde dersin zevkli geçmesine yardımcı olacak; dersin daha iyi anlaşılmasını sağlayacaklardır. Öğrencilerin hem görsel hem de işitsel zekâlarına aynı anda hitap eden çizgi filmler yabancı dil öğretiminde verimli bir biçimde kullanılabilir.

Araştırmacılar, farklı dil bilgisi konuları üzerinde farklı çizgi filmler aracılığı ile benzer araştırmalar gerçekleştirebilirler. İsmi bulunma ve yönelme ekleri; çoğul ekleri; farklı zamanlar vb. konular üzerinde farklı çizgi filmlerle benzer uygulamaların gerçekleştirilebileceği söylenebilir.

KAYNAKÇA

- Arslan, M., ve Adem, E. (2010). Yabancılara Türkçe öğretiminde görsel ve işitsel araçların etkin kullanımı, *Dil Dergisi*, sayı 147.
- Demir, T. (2013). Türk dillilere Türkçe öğretiminde ölçme ve değerlendirme. Mustafa Durmuş ve Alparslan Okur (Editör). *Yabancılara Türkçe Öğretimi El Kitabı*. (Sayfa 541-58). Ankara: Grafiker Yayınları.
- Duru, H. (2002). *Yabancı dil Türkçe öğretimi*. www.duruturkce.net
- İzci, E. (2006). Öğretimde araçlar ve gereçler. Mehmet Gürol (editör), *Öğretim Teknolojileri ve Materyal Hazırlama*. (Sayfa 83-106). Ankara: Akış Yayıncılık.
- Karasar, N. (2012). *Bilimsel araştırma yöntemi*. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
- Kırbaş, H. (2010). "Verimli ders çalışma teknikleri ve ÖSS" www.sosyalcim.org adresinden 19.11.2014 tarihinde edinilmiştir.
- Odabaşı, F., ve Namlu, A. G. (1998). Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde filmlerin yeri ve önemi. Seyhun Topbaş (Editör). *"Türkçe Öğretiminde Ortamlar" Türkçe Öğretimi*. Eskişehir: Açıköğretim Fakültesi Yayınları.
- San, İ. (2002). Eğitimde yaratıcı drama, *Yaratıcı Drama 1985-1995 Yazılar*. H. Ömer Adıgüzel (Editör), Ankara: Naturel Yayınları.
- Wessel, K. A. (2010). Zur rolle und funktion von bildern in lehrbüchern des finnischen als fremdsprache. C. Heinze, E. Matthes (Eds.), *Das Bild im Schulbuch* (pp. 233-248). Bad Heilbrun: Klinkhardt Verlag.
- Yalın, H. İ. (1999). *Öğretim teknolojileri ve materyal geliştirme*. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
- Yıldız, Ü., ve Tunçel, H. (2014). Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde karşılaşılan sorunlar ve öneriler. Abdullah Şahin (Editör). *Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretimi*. (Sayfa 175-205). Ankara: Pegem Akademi.

EKLER**Ek 1:** Uygulama sınav kâğıdı örneği

1	Adınız Soyadınız			
2	Cinsiyet	E		K
3	Yaşınız	18-20	21-24	25 ve üzeri
4	Sınıfınız			

Oskar Çöllerde

Lütfen seyrettiğiniz bölüm ile ilgili soruları yanıtlayınız. Her bir soru 5 puan değerindedir.

BÖLÜM 1

Lütfen aşağıdaki cümlelerde yer alan boşlukları *uygun sözcüklerle* seyrettiğiniz görsel materyale göre tamamlayınız.

1. Oskar bir kayanın *altında/üstünde* uzanıyor. (resim 1)
2. Oskar'ın iki *gözü/ağzı* da kapalı. (resim 2)
3. Oskar *yukarıya/aşağıya* bakıyor. (resim 2)
4. Oskar *gözyüzüne/yeryüzüne* bakıyor. (resim 3)
5. Oskar çok *mutsuz/mutlu* görünüyor. (resim 4)
6. Oskar'ın elinde bir tas *var/yok*. (resim 5)
7. Oscar şimdi *buluta/ağaca* bakıyor ve konuşuyor. (resim 6)
8. *Taksinin/arabanın içinde/dışında* bir kadın/adam *var/yok*. (resim 7)
9. *Köpek/kedi* çok *yorgun/mutlu* görünüyor. (resim 8)
10. Oskar, *arabaya/suya* bakıyor. (resim 9)

BÖLÜM 2

Lütfen aşağıdaki cümlelerde yer alan boşlukları *uygun fiillerle* seyrettiğiniz görsel materyale göre tamamlayınız.

1. Oskar şimdi *koşuyor/oturuyor*. (resim 1)
2. Onlar çok yorgun *görüyorlar/görünüyorlar*. (resim 2)
3. Oskar yere *kazıyor/koşuyor/bakıyor*. (resim 3)
4. Oskar şimdi yeri *yazıyor/kazıyor*. (resim 4)
5. Su yukarıya doğru *iniyor/fışkırıyor*. (resim 5)
6. Onlar şimdi Oskar'a *gidiyorlar/bakıyorlar*. (resim 6)
7. O, Oskar'ı boğazından *saklıyor/tutuyor*. (resim 7)

-
8. Oskar, yerde *yatıyor/kalkıyor*. (resim 8)
9. Onlar şimdi *ağlıyorlar/gülüyorlar*. (resim 9)
10. O, Oskar'a *seviyor/vuruyor*. (resim 10)

Teşekkürler

Ek 2: Bulunma Hâl Ekleri İle İlgili Power Point Sunusu Örneği 2

